

**Archiwum Partii Politycznych
Instytut Studiów Politycznych
Polskiej Akademii Nauk**

Sygnatura:

1.9/1

Tytuł:

**Chrześcijańsko-Demokratyczne Stronnictwo Pracy
- 1990 r.**

Sygn. 1.9/1 - Chrześcijańsko-Demokratyczne Stronnictwo Pracy - 1990 r.

Spis zawartości:

l.p.	nazwa	nr karty początkowej
1	Program i Statut Chrześcijańsko-Demokratycznego Stronnictwa Pracy, 1990, s. 18;	1

Stan na marzec 2023 r.

PROGRAM
i
STATUT

CHRZEŚCIJAŃSKO-DEMOKRATYCZNEGO
STRONNICTWA PRACY

Archiwum Partii Politycznych

nr inw. _____

WARSZAWA 1990

18

PROGRAM CHRZEŚCIJAŃSKO DEMOKRATYCZNEGO STRONNICTWA PRACY

Chrześcijańsko Demokratyczne Stronnictwo Pracy jest partią polityczną zrzeszającą ludzi ze wszystkich grup i warstw społecznych, którzy uznają chrześcijańską koncepcję człowieka i jego miejsca w społeczeństwie oraz dążą do realizacji zasad moralności chrześcijańskiej zarówno w życiu prywatnym jak i społecznym opierając się na wskazaniach katolickiej nauki społecznej Kościoła, a szczególnie Papieża Jana Pawła II.

ChDSP uznaje jako podstawowe swoje zadanie ugruntowanie i rozszerzenie zasad chrześcijańskiego współżycia między ludźmi i narodami, traktując niesienie chrześcijańskiej cywilizacji jako misję dziejową polskiego narodu. Dlatego też uważamy siebie za spadkobierców tych polskich tradycji politycznych, które wywodzą się z ducha chrześcijańskich swobód i tolerancji reprezentowanych przez największych polskich mężów stanu twórców Rzeczypospolitej Obojga Narodów i Konstytucji 3 Maja. Czerpiemy również z dorobku ideowego swych poprzedników - Chrześcijańskiej Demokracji i Narodowej Partii Robotniczej, a szczególnie „Unii” z czasów II wojny światowej, powołujemy się na ich przywódców Wojciecha Korfanteo, Ignacego Paderewskiego, Władysława Sikorskiego, Józefa Hallera, Karola Popiela, Jerzego Brauna i innych. Przyjmujemy za podstawę program uchwalony przez Kongres Stronnictwa Pracy w dniu 15 lipca 1945 roku w Warszawie.

I. ZASADY

ChDSP opiera się na następujących podstawowych zasadach:

1. Wspólnota Narodowa

Stanowimy polityczną reprezentację wszystkich członków polskiej wspólnoty, którym to pojęciem obejmujemy zarówno wspólnotę narodową, jak i państwową uwzględniając historyczne, kulturowe i etniczne związki z Polską bez względu na wyznawaną religię, używany potocznie język czy miejsce zamieszkania. Jesteśmy zatem reprezentacją polityczną wszystkich obywateli polskich zamieszkałych w Polsce i poza jej granicami, ale także wszystkich nie posiadających polskiego obywatelstwa i nie zamieszkujących na terenie Polski, a którzy czują się lojalnymi członkami Polskiej Wspólnoty. W tym duchu używamy pojęcia „Narodu Polskiego”.

2. Niepodległość

Niepodległe Państwo Polskie jest niezbędnym warunkiem istnienia i rozwoju narodu Polskiego, a przynależność do różnych związków międzynarodowych oraz powiązania traktatowe powinny służyć dobru powszechnemu nie naruszając zasady niepodległości.

3. Wolność i poszanowanie jednostki

Wolność osobistą i społeczną traktujemy jako przyrodzone, niezbywalne prawa człowieka, związane ściśle z szacunkiem dla każdej osoby, ale także z odpowiedzialnością wobec drugiego człowieka, społeczeństwa w którym żyjemy i całej ludzkości.

4. Solidarność społeczna

Jesteśmy przeciwni wszelkiemu wyolbrzymianiu podziału społeczeństwa na antagonistyczne klasy i grupy społeczne, a w szczególności wykluczamy przeciwstawianie ich sobie i walkę klasową. Wspieramy natomiast różnego rodzaju wspólnoty, opierające się na gruncie chrześcijańskiej zasady solidarności i nauki społecznej Kościoła, a przeciwdziałające osamotnieniu człowieka tak powszechnemu we współczesnej cywilizacji.

5. Sprawiedliwość społeczna i praworządność

ChDSP uznaje zasadę sprawiedliwości społecznej jako prawo do równego startu życiowego i ubiegania się o stanowiska wymagające zaufania społecznego, a także prawo do posiadania własności majątkowej traktowanej nie tylko jako przywilej, ale również jako obowiązek wobec społeczeństwa. Trwałym fundamentem życia państwowego jest praworządność czyli rządy prawa zgodnego z zasadą sprawiedliwości. Niezbędnym gwarantem wolności powinno być prawo chroniące osobistą godność człowieka.

6. Demokracja i tolerancja

ChDSP jest stronnictwem demokratycznym, dążącym do kształtowania życia publicznego zgodnie z wolą większości, wyrażoną w wolnych wyborach. Równocześnie stosujemy tolerancję dla mniejszości wyznaniowych i narodowościowych, czy też ludzi o odmiennym światopoglądzie, pod warunkiem, że głoszone przez nie idee i poglądy nie stanowią bezpośredniego zagrożenia dla podstawowych zasad uznawanych przez naród polski i opartej na nich porządku publicznego.

II. CZŁOWIEK I SPOŁECZEŃSTWO

ChDSP opiera się na personalistycznej wizji człowieka w myśl wskazań katolickiej nauki społecznej, przywiązując szczególne znaczenie do warunków rozwoju osobowości ludzkiej żyjącej w harmonii ze społeczeństwem.

Domagamy się ochrony i opieki nad życiem ludzkim od chwili jego poczęcia oraz ochrony środowiska, w którym człowiek żyje.

Obowiązkiem państwa jest zapewnienie warunków dla utrzymania trwałości i rozwoju rodziny. Dotyczy to przede wszystkim młodych małżeństw wymagających pomocy w uzyskaniu pracy lub organizacji własnego warsztatu, czy gospodarstwa, mieszkania, a także w wychowaniu dzieci. Szczególną troskę należy wykazać wobec rodzin wielodzietnych oraz roli matki umożliwiając jej poświęcenie się wychowaniu dzieci, zaś matki, zmuszone do podjęcia pracy zarobkowej powinny zyskać możliwość organizacji pracy na specjalnych warunkach, np. nakładczej lub zleconej do domu. Nie umniejsza to możliwości i zawodowych aspiracji kobiet, które powinny być w pełni równouprawnione w życiu zawodowym.

ChDSP podkreśla nienaruszalność prawa i obowiązku rodziców do wychowania dzieci i przekazania im tych wartości duchowych, które sami uznają i szanują. ChDSP za takie wartości, akceptowane praktycznie przez cały naród polski, uznaje wychowanie według polskich i chrześcijańskich tradycji. Musi to uwzględniać przebudowany system wychowawczy i szkolnictwo zmierzające do umożliwienia swobodnego wyboru form i kierunków nauczania i uwzględniające postulaty społeczeństwa w zakresie wychowania dzieci i młodzieży.

Oświata i wychowanie nie mogą być przedmiotem monopolu państwowego. ChDSP uznaje, zgodnie z chrześcijańską nauką społeczną pracę ludzką jako podstawowy czynnik rozwoju duchowego i materialnego człowieka, gdyż każdy kto może pracować powinien spełniać tę powinność wobec siebie i społeczeństwa. Obowiązkiem państwa jest stworzenie warunków umożliwiających podjęcie pracy przez jego obywateli według ich zamiłowań i zdolności. Wszystkim tym, którzy nie mogą znaleźć pracy w swoim zawodzie, należy stworzyć możliwości przekwalifikowania, lub zastosować inne formy zadośćuczynienia. Państwo jest zobowiązane do pomocy w uzyskaniu przygotowania zawodowego przez obywateli, jednak w żadnym przypadku nie może stosować przymusu pracy ani ograniczeń w wyborze zawodu. Wychowanie do pracy oraz szacunek dla ludzi pracy powinny stanowić jeden z zasadniczych elementów programu szkolnictwa.

Preferujemy twórczą postawę obywatelską, realizującą się w pracy dla dobra kraju i całej ludzkości, ale także i dla własnego użytku.

Obowiązek ochrony warunków pracy spoczywa zarówno na państwie jak i organizacjach samorządowych, a obrona interesów ludzi pracy należy do wolnych związków zawodowych. Praca najemna nie może być traktowana jak towar, ale powinna przynosić oprócz dochodu materialnego również satysfakcję moralną i intelektualną. Dlatego umowa o pracę podejmowana na podstawie dobrowolnego porozumienia stron, nie może być zawierana, pod groźbą nieważności, z pominięciem podstawowych praw ludzkich, w szczególności naruszanie minimum socjalnego zarobków.

Państwo ponosząc odpowiedzialność za poziom egzystencji powinno zapewnić warunki dla samorządnego funkcjonowania systemu opieki społecznej i obrony praw różnych grup społecznych na drodze swobodnej organizacji związków zawodowych i innych zrzeszeń. Szczególne zabezpieczenia niezbędne są wobec narastania zjawiska bezrobocia. Uważamy to zjawisko za zło społeczne, któremu należy przeciwstawiać się odpowiednią polityką gospodarczą i interwencją państwa. Należy zastosować środki bezpośredniej pomocy dla bezrobotnych.

System opieki socjalnej powinien uwzględniać indywidualne położenie podopiecznych. Dotyczy to zasiłków rodzinnych, inwalidzkich, czy innych, oraz rent starczych. Natomiast normalne emerytury stanowiące zapracowane, ale odłożone w czasie wynagrodzenie, mogą być związane wyłącznie z wartością wypracowaną i odpowiednio zwaloryzowaną i nie mogą stanowić obiektu manipulacji.

Ubezpieczenia społeczne nie mogą być również przedmiotem monopolu państwowego i dlatego należy umożliwić działanie niezależnych instytucji ubezpieczeniowych.

Znaczej poprawy wymaga ochrona zdrowia, a specjalnie organizacją służby zdrowia, która powinna być odbiurokratyzowana i skierowana na jak najbliższy kontakt z potrzebującymi opieki.

Niezależnie od działania administracyjnego wymagane jest rozwinięcie działalności charytatywnej przez zwiększenie zaangażowania społecznego i restytucję towarzystw opiekuńczych, jak np. zwrotu Kościołowi „Caritas”. Upowszechnienie współczucia dla potrzebujących opieki oraz potrzeby niesienia bliźniemu pomocy stanowią zasadniczy element nowocześnie rozumianej demokracji i kształtowania osobowości współczesnego człowieka.

III. PAŃSTWO

Niezawisłe i suwerenne Państwo Polskie stanowi niezbędny warunek egzystencji polskiego narodu, istnienia wolnej i pokojowej Europy oraz rozwoju chrześcijańskiej cywilizacji.

Państwo Polski jest współwłasnością wszystkich obywateli, którzy mają równe prawa i obowiązki i których najwyższą powinnością jest służba dla osiągnięcia i strzeżenia pełnej niezawisłości i suwerenności państwowej.

Państwo Polskie odrodzone w roku 1918 w rezultacie nieustającej walki o niepodległość, a szczególnie wielkich powstań narodowych w okresie zaborów, walk o niepodległość w I Wojnie Światowej oraz walk o granice i ocalenie egzystencji w latach 1919-1921 nie utraciło niepodległości w czasie II wojny światowej czego symbolicznym wyrazem pozostała instytucja Prezydenta Rzeczypospolitej Polski na wygnaniu.

Chrześcijańsko Demokratyczne Stronnictwo Pracy uznając obecne władze krajowe uważa jednak, że niezbędnym warunkiem istnienia suwerennej

państwowości jest likwidacja pozostałości narzuconego Polsce ustroju przez ogłoszenie wolnych wyborów parlamentarnych a to w celu umożliwienia uchwalenia konstytucji przez nowy, demokratycznie wybrany parlament w dniu dwusetnej rocznicy Konstytucji 3 Maja.

Konstytucja powinna zapewnić Polsce republikański ustrój demokratyczny, trwałość i pomyślny rozwój Państwa przy jednoczesnym zagwarantowaniu wolności obywatelskich, a przede wszystkim wcielić w życie najbliższe narodowi polskiemu chrześcijańskie zasady organizacji państwa i społecznego współżycia.

Podstawowym zadaniem państwa jest stworzenie warunków dla pełnego rozwoju osobowości ludzkiej przez zapewnienie wolności osobistej, ochrony jej praw i swobodnego wyboru form życia prywatnego i społecznego.

Stojąc na gruncie tolerancji religijnej, podkreślamy szczególnie związki Państwa Polskiego z Kościołem rzymsko-katolickim w przeszłości oraz uważamy, iż ma on w przyszłości do odegrania wielką rolę w kształtowaniu państwowości polskiej.

IV. USTRÓJ SPOLECZNO-GOSPODARCZY

ChDSP wypowiada się za ustrojem politycznym Polski w pełni praworządnym, opartym na równowadze autorytetu i wolności.

Z parlamentarnym ustrojem demokratycznym jest nieodłącznie związany pluralizm organizacji, grup, ruchów, środków informacji, ośrodków opiniotwórczych itd. co sprzyja wszechstronnemu rozwojowi człowieka.

Warunkiem funkcjonowania ustroju demokratycznego jest istnienie partii czyli alternatywnych sił politycznych, przygotowywanych do wymiany rządzących ekip. Partie polityczne reprezentują główne nurty opinii społecznej: państwo natomiast powinno stworzyć im warunki rozwoju i funkcjonowania. Partie polityczne pełnią swoją rolę przez przedstawienie społeczeństwu programów działania i personalnych alternatyw w procesach tworzenia rządu. Są one odpowiedzialne wobec swojego elektoratu zarówno w funkcji rządzącej jak i w opozycyjnej. Głównym zadaniem partii opozycyjnych w parlamencie jest kontrola działalności rządu.

Istotnym elementem ustroju demokratycznego jest jawność życia publicznego i wynikająca z niej siła opinii publicznej, co jest szczególną gwarancją wolności politycznych i przestrzegania praw człowieka i obywatela. Istotną rolę w zapewnieniu jawności odgrywa wolna, a więc niecenzurowana prasa oraz inne środki masowego przekazu, umożliwiające kontrolę prawidłowości i praworządności działania organów władzy i innych instytucji publicznych. Chrześcijańsko Demokratyczne Stronnictwo Pracy walcząc o wprowadzenie w Polsce ustroju demokratycznego walczy tym samym o wolność prasy. Środowiska opiniotwórcze powinny mieć zapewnione odpowiednie warunki

dla przedstawienia swoich poglądów, inicjowania różnych akcji i propagowania swych idei.

Musi istnieć wolność wypowiedzi dla każdego obywatela, swobodny dostęp do informacji z różnych źródeł oraz zapewniona prawnie możliwość obrony czci i dobrego imienia. Chrześcijańsko Demokratyczne Stronnictwo Pracy postuluje przystąpienie Polski do międzynarodowych instytucji kontrolujących przestrzeganie praw człowieka.

V. PROBLEMY POLITYKI GOSPODARCZEJ

Gospodarka narodowa wymaga gruntownych zmian ustrojowych, polegających przede wszystkim na pozbawieniu państwa roli największego kapitalisty, wyzyskującego milionowe masy zatrudnionych, korzystającego z nadawanych sobie przywilejów i uprawnień. W tym celu należy pozbawić administrację państwową prawa do bezpośredniego zarządzania gospodarką. Oznacza to likwidację biurokracji gospodarczej i zastąpienie systemu statystycznego gospodarką rynkową. Istotne dla niej zmiany własnościowe nie mogą ograniczyć się do tzw. reprivatyzacji, ale muszą objąć podstawowe zasady funkcjonowania gospodarki, a mianowicie:

- nadanie podmiotowości gospodarczej wszystkim przedsiębiorstwom;
- zrównanie podmiotów gospodarczych w prawach i obowiązkach;
- likwidacja sztucznych barier rozwojowych (np. zniesienie ograniczeń w posiadaniu ziemi);
- rozwiązanie organizacji monopolistycznych;
- określenie statusu przedsiębiorstw, stanowiących własność skarbu państwa;
- określenie warunków spłaty zadłużenia wobec państwa;
- zniesienie nomenklatury aparatu kierowniczego pod jakąkolwiek postacią ona występuje.

ChDSP stoi również na stanowisku, że zmiany własnościowe w gospodarce, polegające na uwłaszczeniu jak najszerszych warstw społeczeństwa, a przede wszystkim pracujących w gospodarce narodowej, są niezbędne. Jednakże wobec braku rzeczywistej możliwości zaangażowania kapitałowego ze strony społeczeństwa polskiego, proces ten nie może następować szybko. W tej sytuacji najpilniejszą sprawą staje się zmiana formy własności przez organizację przedsiębiorstw wielkoprzemysłowych w postaci spółek otwartych na społeczny wykup akcji w rozmiarach określonych ustawowo. Sprawa przekształceń własnościowych powinna być przedmiotem szerokiej konsultacji społecznej, natomiast system zarządzania musi być zmieniony w jak najszerszym czasie w celu wyeliminowania zbędnych kosztów i zwiększenia efektywności gospodarki.

ChDSP dąży do równowagi między:

- efektywnością gospodarczą a zapewnieniem sprawiedliwości społecznej;
- między konkurencją a solidarnością;
- między odpowiedzialnością każdego człowieka za swój los a zabezpieczeniem społecznym.

Wypowiada się też zdecydowanie przeciwko etatystycznym koncepcjom gospodarczym, przeciwko kultowi państwa w jakiegokolwiek postaci, uznając za podstawę porządku społeczno-gospodarczego własność prywatną (obok innych uzupełniających form własności). ChDSP dopuszcza w niektórych dziedzinach własność publiczną oraz w szczególnych przypadkach pewne ograniczenia własności prywatnej, jak również konieczność interwencji państwa głównie jednak przy pomocy środków ekonomicznych, a nie administracyjnych. System planowania musi być możliwie demokratyczny, nie arbitralny i administracyjny oraz pośredni (przy pomocy mechanizmów rynkowych).

ChDSP opowiada się za szybką małą prywatyzacją a w przypadku wielkich przedsiębiorstw - za ostrożnym działaniem, by nie dopuścić do grabieży majątku narodowego, do spekulacji i marnotrawienia dorobku pokoleń. Również, oceniany pozytywnie udział kapitału obcego wymaga określenia dokładnych kryteriów ochronnych dla gospodarki narodowej. W szczególności Stronnictwo popiera reprivatyzację placówek gospodarczych mających znaczne tradycje, ułatwiające spadkobiercom dawnych właścicieli ich przejęcie. Placówki te mogą stać się pewnym wzorem dla rozwoju prywatnej przedsiębiorczości.

Stronnictwo opowiada się ponadto za taką reformą systemu własności i nową polityką własnościową, która maksymalnie upowszechni własność wśród pracowników najemnych poprzez akcjonariat pracy i różne formy współwłasności: stworzy prawno-finansowe warunki dla odbudowy w Polsce tradycyjnego rodzimego stanu średniego tzn. drobnych i średnich przedsiębiorców w sferze wytwórczej i usługowej.

Biorąc pod uwagę społeczne funkcje własności trzeba w nowy system własności środków produkcji wprowadzić mechanizm współdecydowania załóg oraz trwałego zainteresowania pracowników wynikami swego przedsiębiorstwa (np. poprzez akcjonariat pracowniczy). Stronnictwo opowiada się więc za pluralizmem własnościowym. Obok własności prywatnej, ze względu na dobro społeczne istnieć może własność spółdzielcza, własność osób prawnych, własność komunalna oraz własność skarbu państwa w różnych formach. Własność publiczna musi zostać poddana wzmocnionej kontroli społecznej. Udział skarbu państwa w przedsiębiorstwach nie może dawać państwu specjalnych uprawnień poza tymi, z których korzystają inne podmioty własności.

W konkluzji można stwierdzić, iż „społeczna gospodarka rynkowa” opiera się na:

- poszanowaniu prywatnej własności środków produkcji oraz prawie do wyboru formy własności;
- wolnej, prawem chronionej konkurencji;
- regulowaniu ruchu kapitałowego i towarowego przez mechanizmy rynkowe;
- prawie do stowarzyszania się pracowników, pracodawców, rolników i innych grup interesów;
- obowiązku państwa do ingerencji w niezbędnych rozmiarach w procesy gospodarcze w szczególności w dziedzinie walki z monopolami;
- wspieranie postępu naukowo-technicznego i ochrony środowiska naturalnego;
- zapewnieniu możliwie równego startu życiowego wszystkim obywatelom;
- optymalnym zabezpieczeniu społecznym.

Podstawowymi dążeniami polityki gospodarczej w tym modelu powinny być, zdaniem Stronnictwa:

- możliwie równomierne tempo wzrostu gospodarczego;
- możliwie pełne zatrudnienie, mimo nieuniknionej fluktuacji na rynku pracy, będących przede wszystkim wynikiem postępu technologicznego;
- stabilne ceny;
- silna i wymienna waluta;
- równowaga w bilansie obrotów międzynarodowych.

Spółdzielczość. ChDSP przywiązuje duże znaczenie do samorządnej i niezależnej spółdzielczości spożywczej, zaopatrzenia i zbytu, pracy oraz w sferze bankowości, dostrzegając w niej chrześcijańskie korzenie.

Spółdzielczość, jedna z form zespołowego gospodarowania dla wspólnego dobra zrzeszonych grup i dobra społeczeństwa, stała się w PRL w dużej mierze pustą formą, niewiele mającą wspólnego z ideałami i tradycjami ruchu spółdzielczego w Polsce i Europie. By mógł się on odrodzić potrzebne są inicjatywy oddolne, powrót do podstawowych idei spółdzielczych oraz etyki chrześcijańskiej. Trzeba budować spółdzielczość od nowa, nie burząc jednak tego co zostało już zbudowane; trzeba skupić na nowo wokół tęczyowego sztandaru ludzi uczciwych, ideowych i fachowych.

Szczególną uwagę należy poświęcić zabezpieczeniu majątku spółdzielczego przed roztrwonieniem oraz rozgrabieniem.

Gospodarka rolna. Zwiększenie zasobności kraju i poprawa warunków egzystencji uzależnione są od rozwoju produkcji we wszystkich dziedzinach, ale przede wszystkim od rolnictwa. Struktura polskiego rolnictwa oparta na drobnych gospodarstwach rodzinnych nie może być zmieniona wbrew woli ich posiadaczy. Powinna natomiast nastąpić produktywizacja różnorodnych form gospodarki rolnej, począwszy od małych, nastawionych na produkcję

ogrodniczą w wyspecjalizowanych kierunkach – do wielkich form wielkotowarowych.

Warunkiem rozwoju rolnictwa jest:

- wykorzystanie zamożności zawodowych rolników;
- dostarczenie środków produkcji po cenach skorelowanych z cenami produktów rolnych;
- rozwinięcie infrastruktury rolnej;
- pomoc kredytowa szczególnie dla młodych rolników;
- promocyjna polityka podatkowa.

VI. USTRÓJ POLITYCZNO-ADMINISTRACYJNY

Zgodnie z zasadą „pomocniczości” głoszoną przez Kościół, Chrześcijańsko Demokratyczne Stronnictwo Pracy przyjmuje zasadę: tyle władzy ile konieczne, tyle wolności ile możliwe.

ChDSP opowiada się za demokratyczną, ale silną i działającą sprawnie władzą państwową, a w szczególności:

- parlament powinien pochodzić wyłącznie z wolnych, pięcioprzymiotnikowych wyborów, do udziału w których mają prawo startu wszystkie partie polityczne, działające w ramach obowiązującego prawa;
- obowiązkiem państwa jest ułatwienie kampanii wyborczej wszystkim partiom politycznym na jednakowych warunkach;
- rząd jest powoływany przez parlament i odpowiada przed parlamentem jako ciało zbiorowe;
- prezydent RP jest wybierany w wolnych wyborach;
- władza prezydencka nie ogranicza się wyłącznie do stanowiska „głowy państwa”, symbolizującej jedność wszystkich władz, ale posiada możliwość faktycznej interwencji w obszar poszczególnych elementów władzy państwowej w przypadkach wyjątkowej wagi, przede wszystkim stanu zagrożenia i bezpieczeństwa państwa;
- władza sądownicza jest niezależna od władzy ustawodawczej i wykonawczej zarówno przez system powoływania jak i w swoim działaniu.

Administracja powinna w szczególności:

- przestrzegać praw przysługujących obywatelom i unikać nadużywania władzy;
- wspierać działania służące rozwojowi osobowości swoich obywateli jak i rozwojowi poczucia współodpowiedzialności jednostki za dobro wspólne;
- zapewnić możliwość oddolnego organizowania się obywateli bądź społeczności;
- chronić słabsze społecznie grupy społeczne:

– zapewnić społeczeństwu bezpieczeństwo wobec zagrożeń zewnętrznych i wewnętrznych.

Samorząd. ChDSP popiera rozwój wszelkich form samorządu, który stanowi najlepszą drogę społecznego zaangażowania w sprawy dobra ogólnego. Szczególne znaczenie przypisujemy samorządowi terytorialnemu. Podział terytorialny kraju na jednostki samorządowe musi wynikać z polskich tradycji samorządowych i rzeczywistych potrzeb. Nieunikniona reorganizacja podziału administracyjnego kraju musi uwzględniać te czynniki.

Samorządy wszystkich szczebli powinny pochodzić z wolnych i demokratycznych wyborów.

Samorząd terytorialny musi być wyposażony w odpowiedni zakres władzy i dostosowane do jej realizacji środki.

ChDSP popiera tworzenie lokalnych stowarzyszeń i organizacji grupujących ludzi wokół problemów i spraw dotyczących terenu ich zamieszkania. Niezbędnym uzupełnieniem samorządu terytorialnego, wyphywającym również z „zasady pomocniczości” jest samorząd społeczno-gospodarczy i kulturalno-wychowawczy.

Jednocześnie działalność samorządowa, zwłaszcza samorządu terytorialnego stwarza właściwe warunki dla rozwoju regionalizmu i ruchów regionalnych, będących dobrą szkołą wychowania obywatelskiego i miłości kraju. Regionalizm stymuluje ponadto rozwój różnorodnych form samorządności.

VII. KULTURA I NAUKA

Warunkiem skutecznego funkcjonowania chrześcijańskiej demokracji i zbudowania jej na zasadach ustroju jest rozwój duchowy społeczeństwa poprzez swobodny rozwój kultury w szerokim tego słowa rozumieniu oraz swobodny rozwój badań naukowych i nauki.

Państwo jest odpowiedzialne za pomyślny rozwój obu tych istotnych dla społeczeństwa dziedzin: kultury mocno zakorzenionej we własnej tradycji narodowej, a zarazem otwartej na osiągnięcia innych narodów, zwłaszcza narodów sąsiednich, adaptujących i przetwarzających to co najwartościowsze w kulturze światowej.

Polityka kulturalna państwa musi stanowić odzwierciedlenie dążeń i postaw ideowych całego społeczeństwa, a nie tylko wybranych ideologii. Dlatego też podstawowym warunkiem rozwoju kultury jest wolność wszelkich form publikacji oraz nieskrępowane kontakty międzynarodowe. Chrześcijańsko-Demokratyczne Stronnictwo Pracy, uznając pełne prawo do pluralizmu w rozwoju kultury, preferuje te kierunki twórczości, które nawiązują do tradycji chrześcijańskich i stanowią kontynuację największego dorobku polskiej kultury narodowej.

Sięgając do własnych źródeł twórczego rozwoju musimy być otwarci na wymianę dóbr kulturalnych z całym światem, a szczególnie z naszymi najbliższymi sąsiadami.

Dobra kultury powinny być dostępne dla najszerzych warstw społeczeństwa przez upowszechnienie czytelnictwa, teatru, filmów, muzyki, radia i telewizji i innych form rozpowszechniania wartościowych zdobyczy kultury polskiej i światowej. Państwo nie może występować jako monopolista, lecz powinno udzielać pomocy rozwojowi kultury oraz chronić wspólne wartości powstałe w Polsce oraz sąsiednich krajach przy współudziale Polaków bądź innych grup narodowościowych tworzących w przeszłości wspólnotę państwową, kulturową bądź wyznaniową.

Główna rola w dziedzinie upowszechniania kultury powinna przypaść dobrowolnym związkom kulturalnym, nie krępowanym jakimikolwiek restrykcjami administracyjnymi.

Rozwój nauk, zarówno ścisłych jak i społecznych jest we współczesnym świecie warunkiem koniecznym utrzymania niepodległego bytu narodu i jego rozwoju.

Obowiązkiem państwa jest stała troska o pomysłny i ciągły rozwój badań naukowych, instytutów badawczych i szkół wyższych przeznaczając na to odpowiednią część budżetu państwa, a ponadto pobudzając inicjatywy uczonych, ułatwiając realizację ich projektów, zapewniając swobodne kontakty naukowe z uczonymi innych krajów oraz zapewniając w Polsce pełną wolność badań i słowa. Aczkolwiek finansowanie nauki zależy od dynamiki rozwoju gospodarczego kraju, nie wolno zapominać iż we współczesnym świecie nauka stymuluje rozwój gospodarczy, będąc źródłem nowych poczynąń, technologii, wynalazków, i na nich tworzonych gałęzi gospodarki. Jednocześnie nauka w istotny sposób przyczynia się do podnoszenia poziomu zdrowia fizycznego i psychicznego społeczeństwa.

VIII. POLITYKA ZAGRANICZNA

Najważniejszym zadaniem współczesnej polityki zagranicznej Polski jest odzyskanie pełnej suwerenności państwowej, zapewnienie bezpieczeństwa zewnętrznego i należnego miejsca w społeczności międzynarodowej.

Gwarancją osiągnięcia wymienionych celów jest stworzenie nowego systemu bezpieczeństwa i współpracy międzynarodowej na zasadach moralności chrześcijańskiej i upowszechnieniu świadomości, że przestrzeganie tych zasad jest równoznaczne z najlepiej pojętym interesem własnym poszczególnych państw.

Dążymy do osiągnięcia odpowiedniej równowagi w stosunkach europejskich przez uwzględnienie wkładu demokratyzujących się krajów środkowej i wschodniej Europy. Naszym celem jest zjednoczona Europa wolnych ojczyzn szanująca różnicowanie w jedności.

ChDSP zwraca szczególną uwagę na rozwój przyjaznych stosunków z naszymi sąsiadami, z którymi dzieliłiśmy wspólny los totalitarnego ucisku.

Uznajemy za konieczne przezwyciężenie wszelkich wszelkich trudności na drodze zbliżenia narodów polskiego i rosyjskiego w celu stworzenia nowych, opartych na wzajemnym zaufaniu i poszanowaniu stosunków politycznych, gospodarczych i kulturalnych.

Uznajemy prawo narodu niemieckiego do zjednoczenia, powinno być ono jednak ściśle związane z prawem narodów europejskich do bezpieczeństwa, czego najlepszym wyrazem będzie stanowisko Niemiec w odniesieniu do swoich sąsiadów, a w szczególności do nienaruszalności granic, w tym przede wszystkim granicy z Polską.

Uważamy, że niezrealizowane dotąd reparacje wojenne Niemiec w stosunku do Polski są nadal obowiązujące, gdyż decyzje o rezygnacji z nich nie były podejmowane suwerennie.

Narodowym obowiązkiem jest nawiązywanie i utrzymywanie jak najściślejszych więzów z rodakami na obczyźnie, pomoc w uzyskaniu zadośćuczynienia za poniesione krzywdy i w możliwości kultywowania własnej wiary, ojczyznej języka i narodowych tradycji.

IX. OBRONA PAŃSTWA

Obrona państwa przed agresją zewnętrzną jest powinnością każdego obywatela.

Siła zbrojne stoją na straży bezpieczeństwa granic kraju, integralności państwa oraz obrony jego interesów. W polskich warunkach znaczenie armii nadal jest bardzo duże i dlatego musi być ona zintegrowana ze społeczeństwem ciesząc się jego zaufaniem i sympatią. Armia nie może być upartyjniona ani upolityczniona w sensie aktywnego udziału w walkach i rozgrywkach politycznych. Chrześcijańsko Demokratyczne Stronnictwo Pracy uznaje jednocześnie prawo do odbycia zastępczej wojskowej służby zasadniczej.

Szczególną uwagę przywiązuje Chrześcijańsko Demokratyczne Stronnictwo Pracy do tzw. sił porządkowych (policji państwowej) nie tylko ze względu na jej ważną funkcję utrzymania porządku w kraju oraz walki z przestępczością, godzącą zarówno w podstawy niepodległego państwa jak i dobro i życia obywateli, lecz również ze względu na stały, codzienny kontakt służb porządkowych z ludnością.

ChDSP domaga się, by policja była bezpartyjna, służąca podobnie jak armia, interesom narodu i państwa, by reprezentowała wysoki poziom etyczny i fachowy oraz była odpowiednio wynagradzana i wyposażona. Zintegrowana ze społeczeństwem musi stale godzić funkcję represji antykriminalnej z funkcją profilaktyczną.

STATUT CHRZEŚCIJAŃSKO-DEMOKRATYCZNEGO STRONNICTWA PRACY

Art. 1. Nazwa, cel i charakter Stronnictwa

1. Partia polityczna działająca na podstawie niniejszego statutu nosi nazwę Chrześcijańsko-Demokratyczne Stronnictwo Pracy (w skrócie ChDSP) i zwana jest dalej Stronnictwem.

2. Celem Chrześcijańsko-Demokratycznego Stronnictwa pracy jest urzeczywistnianie jego programu w życiu politycznym, społecznym, gospodarczym i kulturalnym, a podstawą działania niniejszy statut.

3. Stronnictwo posiada charakter demokratyczny i jako takie opiera się na zasadzie powszechnego i równego wyboru swych władz.

Art.2. Organizacja i władze Stronnictwa

1. Stronnictwo jest zorganizowane w Koła o charakterze terenowym lub specjalistycznym, zrzeszone w Organizacjach Okręgowych.

2. Naczelnymi władzami Stronnictwa są: Kongres, Rada Naczelna, Zarząd Główny.

3. Wybór władz odbywa się w drodze głosowania powszechnego, równego i tajnego. Odwołanie członka władz odbywa się na takich samych zasadach, jak wybór. Głosowanie w sprawach dotyczących zarzutów personalnych przeprowadza się tajnie przy obecności co najmniej 1/2 uprawnionych. Pozostałe głosowania przeprowadza się jawnie, chyba że 1/10 głosujących żąda ich utajnienia.

4. Kadencja wszystkich władz trwa przez okres między Kongresami Zwyczajnymi, przy czym kampania wyborcza rozpoczyna się w Kołach, a kończy wyborem najwyższych władz Stronnictwa.

5. Uchwały Zebrania Koła zapadają zwykłą większością głosów. pozostałe uchwały władz wymagają dla swej ważności obecności co najmniej połowy ich członków. Uchwały dotyczące zmian statutowych zapadają większością 2/3 głosów przy obecności co najmniej 1/2 delegatów na Kongres ChDSP.

6. Uchwały nie mogą być sprzeczne z Programem, Statutem, Uchwałami Kongresu i Rady Naczelnej, powinny być one rozpowszechniane w taki sposób, aby każdy członek mógł się z nimi zapoznać.

Art.3. Członkostwo

1. Członkiem Stronnictwa może być każda pełnoletnia osoba uznająca chrześcijański system wartości, czująca się członkiem polskiej wspólnoty niezależnie od miejsca zamieszkania, czy używanego języka, która zobowiązuje się uczestniczyć w realizacji Programu i przestrzegać Statutu ChDSP.

2. Osobom szczególnie zasłużonym dla ChDSP Rada Naczelna może nadać w drodze uchwały tytuł „Honorowego członka ChDSP”.

3. Kandydat na członka Stronnictwa składa pisemną deklarację, w której oświadcza, że uznaje Program o Statut ChDSP. Deklaracja ta winna być poparta podpisami dwóch członków ChDSP.

4. Członke ChDSP nie może być jednocześnie członkiem innej partii politycznej lub organizacji o tym charakterze.

5. Członków przyjmuje Zarząd Koła po uprzednim zaopiniowaniu przez Zebranie Koła. Zarząd Koła informuje na bieżąco o przyjęciu członków Zarząd Okręgowy.

6. Do obowiązków członków Stronnictwa należy:

a) praca nad urzeczywistnianiem Programu i przestrzeganie Statutu ChDSP

b) regularne płacenie składek członkowskich

c) branie czynnego udziału w życiu ChDSP oraz rozszerzanie działalności i wpływów Stronnictwa

- d) sumiennie pełnienie powierzonych funkcji organizacyjnych, których się podejmuje
- e) kształcenie i samokształcenie w zakresie objętym Programem ChDSP.

7. Członek ma prawo:

- a) biernego i czynnego wyboru do władz ChDSP i uczestniczenia w ich odwoływaniu
- b) występować z wnioskami i postulatami do władz organizacyjnych wszystkich szczebli
- c) odwoływać się od decyzji władz wymienionych w Statucie i brać udział w zebraniach, na których podejmowane są uchwały dotyczące jego osoby
- d) być informowanym o uchwałach organizacyjnych Stronnictwa.

8. Członkostwo ustaje na skutek:

- a) dobrowolnego wystąpienia złożonego na piśmie
- b) skreślenia na skutek niepłacenia składek przez jeden rok po uprzednim wezwaniu
- c) wykluczenia w następstwie działania sprzecznego ze Statutem lub programem ChDSP.

9. Skreślenia lub wykluczenia dokonuje Okręgowy Sąd Organizacyjny po zaopiniowaniu przez Koło. Od decyzji Sądu Okręgowego przysługuje członkowi odwołanie do Sądu Organizacyjnego Stronnictwa. Jeżeli działania członka godzą w dobre imię Stronnictwa, Sąd może zawiesić prawa członka na czas postępowania.

Art.4. Koła

1. Każdy członek ChDSP należy do jednego Koła.

2. Koło jest podstawowym ogniwem Chrześcijańsko-Demokratycznego Stronnictwa Pracy i może podejmować wszelkie działania mające na celu realizację programu, które nie będą sprzeczne ze Statutem, uchwałami Kongresu i Rady Naczelnej.

3. Koło liczy co najmniej 8 członków. Utworzenie Koła wymaga zatwierdzenia przez Zarząd Okręgowy.

4. Organami Koła są Zebranie Koła, Zarząd Koła i Komisja Rewizyjna.

5. Koło wybiera Prezesa, dwóch do czterech członków Zarządu oraz trzysobową Komisję Rewizyjną. Delegatów na Zjazdu Okręgowy i na Kongres ChDSP Koła wybierają zgodnie z ordynacją wyborczą uchwalaną przez Radę Naczelną.

6. Koło wybiera kandydatów do samorządu terytorialnego.

7. Zarząd zwołuje zebrania Koła:

- a) zwyczajne,
- b) sprawozdawczo-wyborcze,
- c) nadzwyczajne na życzenie co najmniej 5 członków Koła, Komisji Rewizyjnej lub na życzenie władz Stronnictwa.

8. Wszystkie Koła działające na terenie jednej gminy tworzą wspólne przedstawicielstwo w stosunku do władz gminy, a na czas wyborów wspólny konwent wyborczy.

9. Zarządy Kół składają co najmniej raz w roku na Zebraniu Koła sprawozdanie ze swojej działalności, które jest następnie przesyłane Zarządowi Okręgowemu.

Art.5. Organizacje okręgowe

1. Zasięg terytorialny Okręgów obejmujących jedno lub kilka województw określa Rada Naczelna, która tworzy ponadto jeden Okręg Zagraniczny.

2. Wszystkie Koła na terytorium Okręgu tworzą Organizację Okręgową.

3. Organami tej Organizacji są: Zjazd Okręgowy, Zarząd Okręgowy, Okręgowa Komisja Rewizyjna oraz Okręgowy Sąd Organizacyjny.

4. Zjazd Okręgowy składa się z delegatów wybranych na Zebraniach Kół, Prezesów Kół, członków Zarządu Okręgowego, Okręgowej Komisji Rewizyjnej i Okręgowego Sądu Organizacyjnego, Posłów i Senatorów ChDSP oraz członków Stronnictwa wchodzących w skład lokalnych ciał samorządowych.

5. Zjazd Okręgowy wybiera Prezesa oraz 14 członków Zarządu Okręgowego, trzysobową Komisję Rewizyjną oraz Okręgowy Sąd Organizacyjny w składzie Prezesa i trzech członków.

6. Zjazd Okręgowy zatwierdza wybór delegatów na Kongres oraz wybiera 1 przedstawiciela Okręgu do Rady Naczelnej ChDSP.

7. Zjazd Okręgowy wybiera kandydatów na Posłów i Senatorów ze swoich okręgów wyborczych.

8. Zarząd Okręgowy zwołuje Zjazd Okręgowy co najmniej raz do roku oraz każdorazowo na żądanie Komisji Rewizyjnej lub 8 delegatów Kół. Zarząd Okręgowy składa na Zjeździe sprawozdanie ze swej działalności.

9. Posiedzenia Zarządu Okręgowego odbywają się co najmniej raz na miesiąc.

10. Zarząd Okręgowy zobowiązany jest udzielać pomocy Zarządom Kół i przekazywać im informacje o uchwałach władz organizacyjnych Stronnictwa.

11. Zarząd Okręgowy ma prawo zawieszania uchwał Kół sprzecznych ze Statutem, Programem ChDSP, uchwałami Kongresu lub Rady Naczelnej, Kontroli Zarządu Okręgowego podlegają sprawy przyjmowania członków, gospodarka finansowa Kół oraz działalność gospodarcza Stronnictwa na terenie Okręgu.

12. Od decyzji Zarządu Okręgowego przysługuje odwołanie do Okręgowego Sądu Organizacyjnego lub Zarządu Głównego zgodnie z ich kompetencjami.

13. Zarząd Okręgowy:

- a) organizuje zjazdy przedstawicieli ChDSP w ciałach samorządowych i udziela im wskazówek koniecznych dla utrzymania jedności ich polityki w samorządach,
- b) przeprowadza kampanie wyborcze na posłów i senatorów w okręgach wyborczych na swoim terenie oraz na przedstawicieli ChDSP do ciał samorządowych.

Art.6. Seniorat

1. Przy Organizacjach Okręgowych może być utworzony (zależnie od decyzji Zarządu Okręgowego) Seniorat ChDSP spośród zasłużonych i wybitnych członków Stronnictwa zrzeszonych na terenie Okręgu.

2. Członkowie Senioratu wybierają ze swego grona Prezesa, vice-Prezesów i Sekretarza Senioratu.

3. Seniorat udziela Zarządowi Okręgowemu opinii we wszystkich sprawach przedstawionych mu przez Zarząd.

4. Prezesi, vice-Prezesi i Sekretarze Senioratów Okręgowych zwoływani są przez Przewodniczącego Rady Naczelnej na ogólnopolskie konferencje, na których formułują opinie w sprawach przedstawionych przez naczelną władzę ChDSP, a dotyczących całego Stronnictwa.

5. Regulamin Senioratu uchwała Rada Naczelna.

Art.7. Kongres

1. Najwyższą władzą Stronnictwa jest Kongres.

2. Kongres zwołuje Rada Naczelna raz na dwa lata, a Nadzwyczajny Kongres Zarząd lub Rada Naczelna. Kongres składa się z delegatów wybranych zgodnie z Ordynacją uchwaloną przez Radę Naczelną, członków Rady Naczelnej i Zarządu Głównego, Posłów i Senatorów ChDSP. Mandaty delegatów wybranych imiennie zachowują swą ważność między kolejnymi Kongresami Zwyczajnymi, a mandaty związane z pełnioną funkcją przekazywane są osobom aktualnie funkcje te pełniącym.

3. Kongres:

- a) uchwała Program ChDSP, określa główne kierunki polityki Stronnictwa i uchwała zmiany statutu,
- b) wybiera Przewodniczącego i 20 członków Rady Naczelnej,
- c) wybiera Prezesa Zarządu Głównego oraz 16 członków Zarządu Głównego,
- d) wybiera Główną Komisję Rewizyjną,
- e) wybiera Prezesa Sądu Organizacyjnego Stronnictwa,
- f) rozpatruje sprawozdania Rady Naczelnej i Zarządu Głównego oraz udziela Zarządowi absolutorium.

Art.8. Rada Naczelna

1. W skład Rady Naczelnej wchodzi Przewodniczący i 20 członków wybranych przez Kongres oraz po jednym delegacie z każdego Okręgu.

2. Nie można łączyć członkostwa w Radzie Naczelnej z członkostwem w Zarządzie Głównym.

3. Rada Naczelna uchwała Regulamin działania Rady i wybiera swoje organy.

4. Uchwały Rady Naczelnej obowiązują wszystkie organy Stronnictwa.
5. Rada Naczelna:
 - a) w okresie między Kongresami ocenia sytuację polityczną i udziela w tym zakresie zaleceń Zarządowi,
 - b) dokonuje na wniosek Prezesa Zarządu Głównego uzupełnienia liczby członków Zarządu do 16, nie więcej jednak niż 3 członków poza wybranymi przez Kongres,
 - c) decyduje o powołaniu Okręgów z jednego lub kilku województw i określa ich zasięg terytorialny,
 - d) wybiera Radę Programową,
 - e) jest dla wszystkich członków i organów ChDSP najwyższym organem odwoławczym,
 - f) uchwała regulaminy działania organów Stronnictwa,
 - g) uchwała budżet ChDSP, określa wysokość składek członkowskich oraz udział Zarządu Głównego i Zarządu Okręgowego w dochodach z działalności gospodarczej prowadzonej w Stronnictwie,
 - h) kontroluje działalność Zarządu Głównego, który składa jej sprawozdania celem uzyskania aprobaty dla swojej działalności w okresach między posiedzeniami Rady,
 - i) powołuje na wniosek Prezesa Sądu Organizacyjnego Stronnictwa 3 trójosobowe komplety sądownicze Sądu Organizacyjnego Stronnictwa.
6. Radzie Naczelnej zwołuje jej Przewodniczący co najmniej raz na kwartał, nadzwyczajne posiedzenie zobowiązany jest zwołać na wniosek Zarządu Głównego, Głównej Komisji Rewizyjnej lub 5 członków Rady.

Radzie Naczelnej przysługuje prawo zawieszania uchwał wszystkich organów Stronnictwa sprzecznych z Programem, Statutem, uchwałami Kongresu lub Rady Naczelnej ChDSP.

Art.9. Zarząd Główny

1. Zarząd Główny składa się z Prezesa i 16 członków.
2. Zarząd Główny stanowi najwyższy organ wykonawczy ChDSP i koordynuje działania Organizacji Okręgowych.
3. Zarząd Główny powołuje na wniosek Prezesa spośród swoich członków 6-8 osobowy Komitet Wykonawczy.
4. Zarząd Główny kieruje za pomocą Komitetu Wykonawczego bieżącą działalnością ChDSP i reprezentuje ChDSP na zewnątrz.
5. Zarząd Główny inicjuje działalność gospodarczą, jest zobowiązany udzielać pomocy Zarządom Okręgowym, kontroluje gospodarkę finansową i działalność gospodarczą Stronnictwa.
6. Zarząd Główny ma prawo zawieszania uchwał organów Okręgu sprzecznych ze Statutem, Programem ChDSP, uchwałami Kongresu lub Rady Naczelnej.
7. Zarząd Główny, na wniosek Zarządu Okręgu rozwiązuje Zarządy Kół w przypadku działalności sprzecznej ze Statutem lub programem ChDSP ustanawiając w takim przypadku tymczasowe kierownictwo i ustalając termin wyborów do Zarządu Koła.
8. Od decyzji Zarządu Głównego przysługuje odwołanie do Rady Naczelnej.
9. Zebrania Zarządu Głównego winny się odbywać co najmniej raz na miesiąc, a w razie potrzeby częściej. W zebraniach Zarządu Głównego mogą brać udział z głosem doradczym Przewodniczący i vice-przewodniczący Rady Naczelnej, Prezes Klubu Parlamentarnego ChDSP, członkowie Komisji Rewizyjnej i Prezes Sądu Organizacyjnego Stronnictwa.
10. Zarząd Główny zwołuje jego Prezes, który zobowiązany jest to uczynić na żądanie pięciu członków Zarządu Głównego.
11. Komitet Wykonawczy czuwa nad wykonaniem uchwał, dokonuje czynności prawnych i kieruje pracą Biura Zarządu Głównego.
12. Zarząd Główny uchwała instrukcje i rozporządzenia wykonawcze mające na celu wprowadzenie w życie niniejszego Statutu.
13. Zarząd Główny może powoływać komisje i zespoły problemowe określając ich funkcje i skład.

Art. 10. Komisje Rewizyjne

1. Komisje Rewizyjne Koła i Okręgu składają się z trzech członków, którzy bezpośrednio po wyborze winni wybrać spośród siebie Przewodniczącego.

2. Komisje Rewizyjne kontrolują gospodarkę finansową Zarządu i są zobowiązane przeprowadzić rewizję przed każdym sprawozdaniem Skarbnika, a ponadto są uprawnione do odbywania rewizji o każdym czasie według swego uznania.

3. Członkowie Komisji Rewizyjnych mogą brać udział w posiedzeniach właściwych Zarządów z głosem doradczym.

4. Główną Komisją Rewizyjną składa się z 5 członków, którzy wybierają spośród siebie Przewodniczącego. Komisja ta nadzoruje całokształt działalności finansowej ChDSP, a w szczególności działalność finansową Zarządu Głównego, przedstawia sprawozdania i wnioski Radzie Naczelnej.

Art. 11. Fundusze i Majątki ChDSP

1. Majątek Stronnictwa składa się z nieruchomości, ruchomości, funduszy i praw. Pochodzi ze składek, własnej działalności gospodarczej i darowizn. Przyjęcie darowizny nie może być uzależnione od jakichkolwiek warunków.

2. Każdy organ Stronnictwa część swoich dochodów przelewa do Kasy Zarządu Okręgowego i Zarządu Głównego. Udział przelewanych dochodów określa Rada Naczelna.

3. Przy likwidacji Koła jego majątek przejmuje odpowiedni Zarząd Okręgu. W przypadku ponownego powstania Koła majątek ten zostaje ponownie przekazany Zarządowi Koła.

4. Zarząd Główny określi upoważnionych do składania oświadczeń woli w sprawach majątkowych w imieniu Stronnictwa lub jego ogniw.

Art. 12. Sądy Organizacyjne

1. Sądy rozpatrują:

a) spory między członkami powstałe w związku z przynależnością do Stronnictwa.

b) sprawy wykluczenia członka ze Stronnictwa po uprzednim zaopiniowaniu przez Koło,

c) odwołania od decyzji Sadu niższej instancji o wykluczeniu ze Stronnictwa lub skreślenia członka.

2. Tryb postępowania przed Sadem oraz właściwość Sądów określa Regulamin uchwalony przez Radę Naczelną.

Art. 13. Mężowie Zaufania

Do czasu utworzenia Organizacji Okręgowej Zarząd Główny może powołać Mężów Zaufania ChDSP na terenie nie należącym do żadnego z Okręgów. Regulamin pracy Mężów Zaufania określi Rada Naczelna.

Art. 14. Postanowienia końcowe

1. Uchwały w przedmiocie połączenia Stronnictwa, rozwiązania Stronnictwa i przekazania jego majątku zapadają większością 2/3 głosów przy obecności co najmniej 2/3 delegatów na Kongres

Archiwum Partii Politycznych ISP PAN

Chrześcijańsko-Demokratyczne Stronnictwo Pracy
Zarząd Główny
00-585 Warszawa
ul. Bagatela 10 m. 7
tel. 29-16-11, 29-86-59